

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ sicer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan pozneje. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v sosednjih ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikovcove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 1.

V Ljubljani, 3. januarja 1895.

Letnik VIII.

Strah in upanje ob novem letu.

Starejši ljudje radi tožijo, da je bilo včasih boljše, kakor je dandanes. Zmiraj pravijo, da je vsak dan slabše. Začetkom novega leta nam je torej dolžnost, da sa oziramo v prihodnost in po tem, kakor jo zdaj sodimo, ali se bo tudi v prihodnjem letu izpolnovala žalostna tožba, da voz le pod pot drči. Kaj obeta prihodnje leto kmetiču? Novih težav in novih skrbi. Zadolženi kmetovalci bodo prihodnje leto še globlje zagazili v dolgove; nezadolženi pa bodo morali mnogo se truditi, da se ne zadolže. Boben bo pel in mnogo družin se bo moralo s svojih vže davna obdelovanih posestev — umakniti. Dobrih poslov bo vedno manj; mesta s svojimi tvornicami bodo iz dežele jemala delavce; kolikor jih bo še ostalo, jih bo vedno bolj spridil slabi časa duh, ki ga srkamo vase. Polajšav imamo kaj malo pričakovati, lažje se pripravljamo na nove davke, vzlasti na nove deželne in občinske doklade. Žito bo vedno cenejše; z živinorejo samo pa si tudi vsak kmetovalec ne more opomoči. Boj malega kmetiča z velikim posestvom, z gojzdi, ki jih rabijo grajščaki zato, da v njih redé škodljivo divjačino, še ne bo ponehal in samo po sebi je malo upanja, da bo zmagal. Volilna krivica ne obeta, da bi se popravila. Grajščaki in mesta bodo še vedno imela primerno mnogo več zastopnikov, nego steber državi, — kmečki stan. Veri in narodnosti se tudi ne obetajo mnogo boljši časi; verska šola je izpodmaknena; narodne zahteve bodo ostale večinoma le želje. Lahu in Nemcu se bo še dalje moral umikati Slovenec, dokler — — —. Solza nam sili v oko, ko to premišljujemo in ko se zavedamo žalostne resnice, da bo potem, kar dosedaj moremo soditi, kmetič vedno bolj propadal. Resnico povemo na polna usta, ker treba je, da jo izvedó naši preljubi bralci. Zraven pa tudi moramo poudarjati še drugo resnico, da svita v dalji jedina in sicer jedina zarija lepše bodočnosti, ki nam donáša živega upanja boljših časov. Ta resnica, ki nas jedina

tolaži, je: Svet se zopet vrača h Kristusu in k njegovi cerkvi. Verska, katoliška zavest se vedno bolj vzbuja! Ljudje se vedno bolj združujejo v to, da bi na temelju krščanske pravičnosti in ljubezni preosnovali sebe in vse družbe: družine, dežele, narode in države. To jedino nas tolaži da ljudje vedno bolj skupaj držé v cerkvi, pa tudi izven cerkve v gospodarskem življenju, družé se v Kristusovi veri, njegovem upanju in njegovi ljubezni. Saj se zavedajo vedno bolj, da rešitev ni v denarju, ni v oblasti, marveč da je rešitev samo v tistem, ki je s svojo krvjo rešil svet, v — Jezusu Kristusu. Znamenje rešitve — sveti križ, postaja zopet častno znamenje in okrog njega se zbirajo zlasti zatirani stanovi — kmetovalci, obrtniki in delavci.

Slava Bogu, ker to zmagovavno znamenje nam daje prepričanje, da se naše črnoglede misli o prihodnosti ne bodo izvršile, marveč da bo prihodnje leto tudi naše dobro, pošteno, a čim dalje bolj ubogo slovensko ljudstvo pripeljalo precej bližje rešitvi iz politične, gospodarske in družabne sužnosti, v kateri ječi. Najpreje z veseljem pozdravljamo posojilnice po Rajfa — z novim sestavu, ki so se pričele preteklo leto in se snujejo v raznih krajih tudi za prihodnost; z veseljem se spominjamo kat. rokodelskih družb, kat. delavskih društev; pristrčno želimo sreče raznim kat. političnim društvom in želimo le še, da bi tudi slovenski obrtniki čim dalje tem bolj se združevali mej seboj. Posamniki so slabi sami zase in dan za dnevom jih še bolj oslabljuje. Naslonimo se drug ob drugega. Ramo ob rami zvezani si pomagajmo dalje in sovražnik se nas bo zbal in odnehal. Vzlasti kmetje naj držé med seboj skupaj in naj ne pusté, da bi od njihovega pomanjkanja ali še bolj od njihovih često nepotrebnih pravn živél in bogatil se kedorkoli. Ustanovljajo naj si svoje posojilnice, svoja gospodarska društva, v katerih bodo skupno kupovali, česar jim je treba in skupno prodajali, kar imajo za prodaj. Pijavkam v kakeršnikoli obliki naj napovedó boj

z delavci in obrtniki vred. Poljaki pravijo v svojem narodnem pregovoru: Ljubimo se in ne vdajmo se! Tako recimo tudi mi: Ljubimo se in v ljubezni se v znamenju sv. križa združujemo in — ne vdajmo se!

Listek.

Jetnikova povest.

I.

Daleč za nama že leži mesto Pontorson, katero mejí Bretagno in Normandijo; pred nama se prostira tiho, veličastno morje in jutranji solnčni žarki se leskečejo na mirnih valovih. Ob morju se dviga črna, mogočna gora, gora sv. Mihaela.

»Kmalu sva tam«, pravim svojemu vodniku.

»Zdi se, kakor bi imela samo še par korakov, pa nama je vendar treba še dobre ure . . . Zato hitiva!«

In vzpodbodeva konje.

Razločno se vidi na visoki gori velika, temna jetnišnica, katera je bila nekdanj samostan; poleg te kipi v nebo mogočna cerkev, na vznožju pa počiva malo, tiho mestoce. Še predaleč sva, da bi bilo mogoče natančno razločiti vse obrise samostana, zidanega v gotičnem slogu.

Vedno otožneje mi je pri srcu, kolikor bližje prihajam. Kje so dnevi, ko je svetli angel prostiral nad samostanom svoje zlate peroti, ko so molili pobožni menihi v tihih celicah? Tisti dnevi so izginili, v celicah pa stočejo nesrečni jetniki. Ko stopam po črnem skalovju, se mi zdi, kakor bi čul vzdih, togovanje in stokanje — pa to so le valovi, ki šumé ob obrežji. Po strmi stezi prideva najprvo na široko, obokano hodišče, potem pa skozi velika vrata, katera varuje stolp na vsaki strani, naravnost v jetnišnico.

Najprvo se odpravim v cerkev. Poslopje je veličastno in posebno notranji del je zares mojstersko delo in ima obliko križa. Srce me zaboli, ko vidim staro cerkev tako zapuščeno. Prestvarili so jo v delalnico, in le majhen prostor je odmenjen svetim opravilom.

Sedem in površno rišem s svinčnikom stvari, ki se mi zdé najlepše. Kar stopi predme velik, mlad jetnik, lepega, bledega obraza, in sede poleg mene. Ko vidi, da se mi neka črta nikakor neče posrečiti, pravi vljudno: »Gospod, ako dovolite, Vam pokažem, kako najbolje zadenete ozadje.«

»Tedad znate risati?« začudim se jaz in mu podam papir. Da, gospod . . . imel sem talent in veselje. Oh, te lepe umetnosti! Vseh so me hoteli naučiti . . . Ali ker jih je samo to skrbelo . . . zato sem tukaj.«

Zarudi od sramote in si otare solzo raz lice.

V srce se mi smili, ko vidim njegov plemeniti, žalostni obraz. Tako mlad in izobražen! Kako-li je prišel tu sem? Rad bi vedel njegovo povest, toda prej bi si upal izpraševati kralja na prestolu, kakor nesrečnika o njegovih hedi.

Zato molčim, in tudi jetnik ne govori več. V kratkih potezah dovrši črtico in mi jo vrne. Gotovo mu je bilo tesno v prsih, kajti težko je dihal. Morebiti bi mi rad odkril svojo zgodbo, pa ga je bilo sram. Ko rišem stransko kapelico, pravi: »To je moja delalnica«. — »Kaj pa delate?« vprašam ga. — »Preprosto sukno tkem, tako, kakoršno vidite na meni; mislim, da ni premalo raskavo. Nekdaj sem se zelo brigał za svojo obleko . . . zdaj pa je prišlo ravno tako: tkem si jo sam.«

Nasmehne se, toda tako žalostno, da me zaskeli v dušo.

»Kaj Vam ne pusté, da delate, kar Vam je bolj primerno? Kaj Vam na priliko ne pusté risati?«

»Samo kadar je počitek; tedaj sedem v kak kot, da rišem. Seveda, to bi jetnišnici prav nič ne koristilo, sukno se pa lahko proda. V prvem času, ko še nisem znal tkati, risal sem včasih na travniku pred cerkvijo. Risal sem nemirne morske valove in lepo obrežje, kamer ne stopi nikdar več moja noga . . . Oni dan gleda mi tujec čez ramo, ravno ko dovršujem neko črtico. Narisal sem ograjen prostor, na katerem se dvigajo gomile v senci temnih cipres. Na sredi pa stoji velik, črn križ. V ozadju se potaplja solnce v morje, in zadnji žarki bledijo na valovih. Pod sliko sem zapisal: »Kdaj počijem tu!«

Bilo je pokopališče.

Tujec hoče sliko kupiti.

»Ne prodajam je, ker je že oddana«, pravim mu. »Slika je bila zánjo!«

»Za Vašo mater?«

»Ne za mojo mater . . . ta je umrla od žalosti, ker sem tukaj, odgovori z udušenim glasom.

Nato pravi mirneje: »Bila je za drugo žensko, katero imam ravno tako rad, da, še rajši. Ona vé, kaj sem hotel s tistimi besedami, vé, kako hrepenim umreti. Vendar zahteva, da živim, in gospod, kakor vidite, sem jo slušal, akoravno je bilo tako težko.«

»Tudi vera Vam zapoveduje živeti.«

»Vera! Prav imate; vera uči, da potrpi v žalostnih dnéh. Vera zapoveduje, da grešnik obžaluje in nesrečnik upa; ali ko sem prišel tu sém, bil sem brezveren človek in obupaval sem. O, da bi me vzgojili drugače, nikdar bi ne bil na tem sramotnem kraju!«

Stok se mu izvije iz prsij, meni pa se krči srce od sočutja. Obrnem se k njemu. Obraz si zakriva z rokama, izmed prstov pa mu kapljajo solze.

Položim mu roko na ramo in rečem sočutno: »Povejte mi svojo povest; morebiti Vam bo potem lažje pri srcu.

Vzdigne glavo.

»Da, povem Vam jo; zdaj imamo ravno jedno uro počitka. Velik greh me je spravil tu sem, naglo, nepremišljeno dejanje, h kateremu me je gnala strast! — Kadar umrjem, lahko razglasite mojo zgodbo v svärilen izgled.

II.

Jedinec sem bogatih starišev. Moj oče je bil mlajši sin bogate rodbine. Potruditi se mu je bilo, da dobi

dobro službo, ker so prišla vsa posestva v roke njegovega starejšemu bratu. Ravno tedaj podeduje po bogatem stricu precejšnjo svoto in začne z denarjem tako srečno tržiti, da je kmalu jeden najtrdnjših bankirjev v vsem mestu Havru.

Ker sem vzrastle v obilnosti, izpolnila se mi je vselej vsaka želja. Moj oče je bil brezverec in prostozidar in je visoko cenil Voltaire-ja in Rousseau-a. Pošten je bil, ker je bil ponosen in dobro se mu je zdelo, da so ga spoštovali meščani.

Čast in zlato, to sta bila njegova bogova. Moja mati pa, blaga, pohlevna ženska, ni hotela, da bi bil kakor moj oče, in skrivno me je podučevala v veri, kajti Bog ne daj, da bi vedel za to moj oče. Razhudil bi se že, ko bi me videl storiti znamenje sv. križa.

Ko sem dorastle, vzgojil me je popolnoma po svojih pogubnih načelih. Pripravil mi je spretnih, pa brezverskih učiteljev, in svobodomiselnih knjig sem bral, kolikor sem hotel. Govoril je o veri, kakor da je budalasta, ki ne pristoji izobraženim mladim ljudem. Uboga moja mati pa je poskušala zaman preprečiti nasledke tej vzgoji, kajti nisem je slušal. Kako tudi ne? Mojim strastem so bolj prijali nauki očetovi, posebno ko mi je dovolil vse in mi je dal popolno svobodo. Opominjal me je le, da ne pozabim nikdar posvetne časti. Ker sem bil zelo nadarjen, potrudil se je, da sem se lahko popolnoma izobrazil. Risal in slikal sem dobro, zanimala me je glasba, imel sem lep glas, prijetno postavo, vedel sem se olikano in kar je bilo največ vredno — moja mošnja je bila zmirom polna. Ni torej čudo, da sem bil povsod priljubljen in da sem imel celo kôpo prijateljev.

Kar prideta na zimo pred dvema letoma italijanska gospa in njena hči v mesto. Že davno prej se je govorilo, da mati izvrstno igra na klavir, hči pa izvanredno lepo poje. Kmalu nato ju čujem v koncertu. Posebno mlada pevka je navdušila vse poslušalce. Nikdar ne pozabim tistega večera, ko sem Lucijo v prvič ugledal. Nisem še videl do tedaj tako nežne, lepe deklice. Nastopila je preprosto in boječe, in obseval jo je čar nedolžnosti, čar, kateri vpliva celo na ljudi, ki ne verujejo ne v Boga, ne v čednosti.

Na kratko, gospod — zagledal sem se vanjo in mogočna strast je zavladala v mojem srcu. . . . Njena mati ni bila tako prikupljiva. Imela je kakih štirideset let in videlo se je, da je že veliko izkusila. Igrala je sicer izvrstno, a njen značaj mi ni ugajal; zdela se mi je neodkritosrčna in spletkarska.

Veliko imenitnih rodbin ju je vabilo na svoj dom, in tudi moj oče se je hotel z njima natančneje seznaniti.

Izmed vseh umetnostij me je glasba najbolj zanimala in povsod so hvalili mojo nadarjenost in moj lep glas. Moj oče je bil nato ponosen in sam me je predstavil gospej in njeni hčeri. Zvita ženska je takoj videla, da ljubim njeno hčer, in njen račun je bil kmalu gotov. Seveda — sin bogatega bankirja, to ni kar tako! Vsprejela me je kolikor mogoče ljubeznivo in pustila je zelo rada, da sva z Lucijo pela in igrala. S tem sem bil ne-

izrečeno zadovoljen, moj oče pa tudi, ker je upal, da tako najboljšo izobrazim svojo nadarjenost.

Gospa je svoj odhod dan za dnem odlašala, jaz pa sem bil pri Luciji vsak večer. Najina ljubezen se je razvila zelo hitro, ker je ni nič oviralo. Začetkom se je deklica sicer nekako boječe vedla vpričo mene, toda kmalu je bilo drugače, ko je videla moje pošteno obnašanje. Svojih brezverskih nazorov ji seveda nisem odkril, ker so jo vzgojili v samostanu in je bila pobožna. Pred tremi leti jo je oče vzel domu, da se še bolj izobrazí v glasbi. Nato pa oče umrje in ženskama ni ostalo družega, kakor da si sami služite svoj kruh. Lucija je bila nedolžna in plemenita, sploh, vsa drugačna, kakor njena mati, od katere ni imela družega, kakor italijansko živahnost. Moja ljubezen je rastla od dné do dné, posebno, ker sem bil ljubosumen. Kajti za Lucijo je lazilo mnogo bogatih mladeničev, in čeravno ta ni marala zanje — bili so vendar ljubi njeni materi.

Mojemu očetu se je gotovo že davno zdelo, kako je, ker svoje ljubezni nisem skrival, kar pa mi tudi ni bilo mogoče. Vendar pa mi ni prav nič branil zahajati k Italijankam; še nagovarjal me je, naj le pridno izobrazujem svoj talent; mene pa ta že davno ni več brigal.

Takoj ko razvidim, da me tudi Lucija ljubi, sklenem očetu vse odkriti in prositi ga dovoljenja, da se poročim.

Kako pa me strašno iznenadi, ko reče odločno, da tega ne stori nikdar in nikoli. Bilo mi je, kakor bi pal iz nebes.

»Bodi vendar pameten!« pravi nekoliko mileje. Kaj ti je treba uboge Italijanke, ki mora po svetu srečo loviti; vsak dan se lahko bogato oženiš!

»A jaz jo ljubim«, vzkliknem razburjen. »Kje dobite lepše, plemenitejše bitje, kakor je Lucija? Nikdar se ne poročim z drugo!«

»Res, gospica Lucija je zelo ljubezniva deklica, izvrstna pevka«, odgovori oče, »toda zate ni, kajti namenil sem ti vse kaj družega.«

V meni pa vzkípi.

»In ti si dovolil, da sem z njo občeval, da je vzkílila in rastla ljubezen v mojem srcu?«

»I, kaj pa sem hotel tvoji mladostni budalosti? Človek je samó jedenkrat mlad, in kakor veš, sem ti zmirom pustil, da si delal, kar si hotel. Kdo bi pri tem mislil na poroko? Izbij si to neumnost iz glave, kajti mene ne preprosiš nikdar.«

Izreče in odide.

Moj oče je bil jeden tistih ljudij, ki svojim otrokom pridigujejo, pa jih sami v nevarnost vodijo. . . . Kaj naj počnem? Nisem se mogel odtrgati od očeta in se poročiti, ker sem bil popolnoma nanj navezan, kar se tiče denarja. Da bi pa zapustil Lucijo, mi ni bilo mogoče, ker sem jo preveč miloval. Ljubezen pa se ne dá vreči raz sebe, kakor obleka, in tega moj oče ni vedel. Pustil je, da je naraščala kakor deroča reka moja strast, dokler je ni bilo več mogoče ustaviti. Samo vera jo lahko zmore, in vere nisem poznal.

Ko povem Luciji, kako je, ne more se zdržati solza, kajti tudi zanjo je bila sreča jedino v najini poroki. Ko sem videl njeno žalost, mi je bilo še toliko bolj hudo. Tedaj pa stopi njena mati v sobo. Ko izve, zakaj sva tako žalostna, pravi navidezno z velikim sočutjem: »Ubogi otroci, kako mi je težko pri srcu ob vajini ljubezni in nesreči. Ali, gospod René, saj ste vendar polnoletni! Kaj bi se ne mogli z Lucijo skrivaj poročiti, kje na tujem?«

Strmel sem neodločno pred se.

»Ne rečem sicer, da bi se moja hči drugače ne mogla omožiti. Tako na priliko pride zvečer baron de Corcy, s katerim smo se v Parizu seznanili, in njemu sem že skoro obljubila Lucijino roko. . . Ali kakor vidim, dete moje, ga ti ne ljubiš in ti je ljubši gospod pl. René. . . Sicer bi želela, da vzameš mladega barona. . . izvrsten človek. . .«

»O mati, umrla bi od žalosti!«

»In jaz se dam prej usmrtiti, kakor da se Lucija poroči s kom drugim!« vzkliknem.

»Otroka moja, jaz vama želim samo srečo; ali nekaj nam je skleniti. Jutri zapustim s hčerjo Havre, da se otresem barona Corcy-ja. Namenila sem se v London. Vi, gospod René, si oskrbite potrebne stvari in nekaj več denarja, potem pa pridite v nekaterih dneh za nama. Tam se prav lahko poročita. Potem pa vsi odpotujemo v krasne Benetke, v najino domovino. Od tam sporočite svojemu očetu, kako in kaj, prosite ga oprostjenja in blagoslova, in oprostite Vam gotovo, kadar vidi, da ni več pomoči. Ali si lahko pripravite kaj »več denarja?« dostavi lokavo.

»Lahko.«

Ta besedica je odločila mojo usodo. Zgodilo se je vse, kakor je rekla gospa. Dan pred njenim odhodom prosim očeta denarja.

»Kaj ti bo tako velika svota?« praša me. Ostro me pogleda, jaz pa zarudim. Nato pa malomarno opomnim, da bi si po toliki žalosti rad nekoliko razvedril in hočem za nekaj dnij v Pariz. Gotovo se mu je kaj zdelo, kajti odgovoril je, da ravno sedaj ne more pogrešati toliko denarja. Vedel sem pa, da ga je še tisti dan veliko prejel od raznih krajev.

Kipelo je v moji duši. Strast je prevladala, in ni me več brigala čast, ne zdrava pamet, ne pokorščina do očeta, ne žalost materina. Molče zapustim očeta. . . in storim. . . zaradi česar sem tukaj. . .«

Jetnik prestane. Ne upam se, pogledati ga. Kaj neki je storil? . . . To mu je težko, pripovedovati svojo sramoto! . . .

(Konec prih.)

Podoba iz življenja.

(Dalje.)

1. Z a n o s j u j e v o d i l.

(Smešen dogodek iz življenja.)

Gospod Komar, ki je že več let v nekem mestu opravljal službo sodnijskega pristava, je bil zaradi svoje smešne šale povsodi zelo priljubljen, večkrat seveda

se je tudi tako pripetilo, da je koga izmed svojih prijateljev z ostro burko razžalil, da ga je razžaljeni zato nekoliko dni pisano gledal, a sta se kmalu pobotala in to ju je še bolj potrdilo v prijateljstvu. Nekoč pa si je imenovani gospod na omenjeni način do dobra zameril dvema svojih najboljših prijateljev, tako da je več let preteklo, predno sta se ona dala pogovoriti ter mu odpustila njima neljub dogodek.

To se je zgodilo na ta način: g. Celestin Bernot, imovit notar v istem mestu je sedel nekega dne pri zajuterku, ko mu nakrat prinese njegova že priletna gospodinja pismo. Začuden je odpre in bere:

»Dragi prijatelj! Drznem se te danes na kosilo povabiti. Pričakuje te točno ob polu jedni uri tvoj zvesti

Viljem Kremen.«

No to je bilo kaj izvanrednega in gospod Bernot ukazal je takoj svoj frak in cilinder osnažiti, misleč, njegov prijatelj danes kaj posebnega obhaja ter želi, da se tudi on kot njegov najboljši prijatelj, te slovesnosti udeleži.

Skoro v taistem času došlo je k Viljem Kremenu, imejitelju znane lekarne »pri želvi«, stoječemu pred zrkalom, jednako pisemce po njegovi skrbni polovici. Osupnen bere Kremen na glas:

»Ljubi prijatelj! Hočem te danes na kosilo povabiti, zatoraj te pričakujem točno ob polu jedni uri. Tvoj zvesti

Celestin Bernot.

Takoj poišče svojo suknjo in cilinder, oboje malo osnaži in se počasi napravlja. Ravno bije ura četrt na dvanajst, ko stopi Bernot iz hiše z velikimi koraki jo maha naravnost proti lekarni. Sredi trga, skoro pred mestno hišo, pride mu pa že lekarnar Kremen v svojem ozkem fraku naproti. Oba prijatelja se srčno pozdravita in ko sta si jeden drugemu svoje novice povedala, prime lekarnar svojega prijatelja pod pazduho in zavije po poti nazaj, po kateri je ta ravnokar prišel, čemur se je seveda tudi ne malo čudil.

»Aha«, menil je Bernot, »kosilo gotovo še ni pripravljeno in soproga njegova mi je moža naproti poslala, da naj me ta čas nekoliko sprehaja. No, za moj del, saj to pospešuje tudi apetit.«

V tem prideta oba do hišnih vrat g. Bernota. Tu se nakrat vstavi lekarnar. Bernot pa je mislil, da hoče lekarnar le obrniti, zato se vrne tudi on. Ker je Kremen opazil, da Bernot še ne misli iti domov, menil je, da kosilo še ni pripravljeno in da ga hoče v tem notar malo sprehajati. »No prav«, reče na tihem, »kratek sprehod pred jedjo nič ne škoduje« in koraka nazaj.

Zdaj dospeta obadva do lekarne. Bernot obstoji, a oni misleč, da hoče le obrniti, gré z njim zopet nazaj. Notar, ki se je bil že preje tolažil s tem, da jed še ni pripravljena, je šel rad nazaj in tako sta se sprehajala. Pred durmi lekarne je vselej obrnil Kremen, a pred notarjevimi pa Bernot. Polagoma bila je ura polu — tri četrt — končno eno, vendar ni nihče hotel iti h kosilu. Oba čutila sta človeško potrpežljivost. »To ima človek od tega«, menil je lekarnar, »če mora čakati na milost svoje gospodinjce. Tri vrste jedil pa pripravlja do Ave

Marije. V tej reči pa moram že pohvaliti svojo soprogo. «Jednako, a vendar nasprotno, mislil si je Bernot, ter se srečnemu štel, da se ni oženil ter tako prišel ženski na limance. Kmalu bije ura četrta, polu, tričetrt, končno dve, a prijatelja še vedno korakata po trgu gori in doli. Ko bi se bile želje obojih spolnile, bili bi gospodinji že davno pripravile jed, ne le za dva, tudi za več.

Vedno in vedno sta korakala in ker jima je pogovor pošel, sprehajala sta se molče gori in doli. Zopet je udarila ura četrta, a nihče še ni drugemu omenil o jedi; tu pa, prišla sta ravno zopet do mestne hiše, ko udari polu treh — mine naenkrat lekarnaja vse potrpljenje in jezno reče: »Toda, za božjo voljo — ali tvoja gospodinja še sedaj ni pripravila kosila?«

Z začudenimi očmi ga gleda Bernot. »Čegava, moja?«

»Čegava pa? — Me li nisi ti na kosilo povabil?«

»Kedo — jaz« bil je odgovor zijajočih ustnic.

»Kdo drugi, kakor ti!« kriči lekarnar na vse pretege. »Tu heri!« in mu pomoli dobljeno pisemce pod nos. Bernot prebere, poišče potem svoje in mu poda. Oba stojita nekoliko časa molče, a kmalo je obema jasno. Oba je namreč zvedel za nos oni burke polni — Komar. Vaak nase jezen se zgubi domov.

Preteklo je več let, da se je ta dogodek, ki je še isti dan šel po mestu od ust do ust, le toliko mogel pozabiti, da se je oni še vedno nepoboljšljivi Komar mogel spraviti z lekarnarjem in notarjem.

Misijoni.

Iz Aleksandrije, dne 10 dec. 1894.

Dovolite mi, gospod vrednik! da začenjam svoje današnje pismo z zgodovinskimi podatki. Ze iz začetka obstanka jeruzalemske kustodije pošiljali so predstojniki sv. dežele misijonarje v Aleksandrijo, da so tu vodili dušno pastirstvo in učili ljudstvo, pred vsem tu živeče evropske trgovce verskih resnic in odgajali njihovo deco. Leta 1572 po slavni zmagi kristijanov nad Turki naselili so se frančiškani stalno v Aleksandriji. Toda stanovali so še vedno v zasebni hiši do leta 1632, ko je dal P. Pavel a Laude, kustos svete dežele graditi majhen samostan s kapelo, posvečeno sv. Katarini. Ko je da leta 1834. podkralj Mohamed - Ali podaril samostanu obširno zemljišče, zidali so frančiškani novo cerkev samostan, kolegij, apostolski vikarijat, bolnišnico, ter nasadili pred cerkvijo nasade, ki so sedaj mestu prav v krasoto. Ker je bila cerkev zelo slabo zidana, sesula se je nekega lepega jutra. Svetodeželska kustodija začela je zidati leta 1847. novo prostornejšo cerkev, ki je bila posvečena leta 1850. Toda že leta 1880. poskočilo je število tukajšnjih katoličanov na 20 tisoč, in frančiškani so zato sezidali ob morju pri novem pristanišču novo cerkev s samostanom. Uprav dodelana, postala je žrtev angleških krogelj, a velikodušni (v tem slučaju) Angleži postavili so jim novo in večjo. Leta

1890. sezidali so frančiškani tudi na zahodnem delu mesta, v Moharam - Beju cerkvico in samostan, kjer je sedaj hospicu predstojnik in ob jednom župnik tamošnjih katoličanov, večinoma arabskih družin (kakih 70), P. Stanislav Krausa, rodom Nemec iz pruske Šlezije. Pri njem biva jeden brat lajik. — Nadalje imajo tukaj frančiškani dve javni soli: deško in dekliško. Radi mnogih drugih opravil izročili so že leta 1857. deško šolo francoskim šolskim bratom pridržavši si pravico do nje. Šola je jako dobro obiskovana, kajti gojencev šteje sedaj skoraj tisoč. Dekliško šolo ga vodijo sestre Klarise. — Gvardijan samostana sv. Katarine je ob jednom župnik, katerega podpirajo v delovanju duhovniki - frančiškani. Vsaka narodnost ima svojega duhovnika in vsako nedeljo in praznik se propoveduje v laškem, francoskem, angleškem, arabskem, malteškem, nemškem in slovenskem jeziku. Slovenci smo vselej in povsod bolj »pri zadnjih«, zato imamo tudi tukaj svojo pridigo šele popoldne ob pol 4., katera je bila doslej ob 6. uri Tudi napredek! Upam, da bo šlo še nazaj. Vsak začetek je težak. Pri toliki različnosti narodnosti so naravno tudi redovniki sinovi raznih narodov, kajti v samostanu je zastopanih 10 narodnostij. Nekateri delujejo v dušnem pastirstvu, eden kot kapelan angleške posadke, drugi v bolnišnici, pri šolskih bratih, pri sestrah sv. Karola Borom. Imenovane sestre, rodod večinoma Prusinje, so se naselile v Aleksandriji pred 12 leti. Prve tri leta so imele prav malo gojenk, a letos jih je že nad 150. V notranji šoli jih je nad 30, mej njimi, — kolikor se da soditi po imenih — nad polovico slovenskih in hrvaških otrok, ki se sčasoma tako dobro nauče nemščine da o slovenščini ob izstopu večinoma niti pojma nimajo. Resnica je, da se naši otroci pri njih ozir verskega življenja odgajajo jako skrbno in uspešno, a žalosten moram tudi priznati, da se zelo zelo ponemčujejo. Ali bi se ne dalo temu kako odpomoči? Vsaj vendar veliko Slovenk vstopa leto za letom v razne redove in kongregacije, zakaj ne bi se katera oglasila za vstop k sestram svetega Karola? Začetek je že tu, kajti letos je vstopila sestra Antonija Grm, rodod Slovenka, in je sedaj v Kajiri v noviciatu. Torej za njo!

Le tako bo mogoče, da se naši otroci na tujem ohranijo veri in narodu! V obče je tukaj v Aleksandriji zelo malo naših družin, katerih otroci bi govorili svoj materin jezik. Vse drugo prej! Večinoma Lah, vzglednejši tudi Francozi ali Nemci — le Slovenci ne! Žalostno! A vmes so tudi častne izjeme. Nahajajo se rod bine, kjer se doma govori vedno slovenski, dasi žive tu že leta in leta, a malo jih je, malo. Otroci slovenskih starišev ne govoré svojega jezika, ker se ga v šoli ne učé, zato se ga sramujejo. Gospod urednik! Usmilite se uboge tukajšnje slovenske mladine in potrkajte na dobra srca, da dobi naša mladina hrane, spisov za slovensko mladino. Trud in dobroto vam bo ljubi Bog tisočkrat povrnil. Oj kako žalosten moram zapisati sledeče vrstice: Italijanski prostozidarji vzdržujejo tukaj dva kolegija, v katerih o veronauku še govora ni. Frančiškani moledujejo

leto za letom, da bi se vpeljal tudi ta prepotrebni predmet, a zaman vsaka prošnja, ves trud, češ: Le doma ostanite in privoščite ljudstvu pravo omiko! In v to šolo pošiljajo nekateri ubožni slovenski starši svoje otroke! Ker vse govorim o šoli, naj omenjam, da imajo tudi lazariisti in jezuiti tukaj svoje zavode, počajo se izključno s šolo. Jezuitski kolegij je najlepša zgradba celega mesta. — V svojem zadnjem pismu sem tudi omenjal protektorjev — Francozov. Naj dostavljam svojemu poročilu še to-le:

Francoska vlada je namreč pokroviteljica in varuhinja katoliške cerkve na vzhodu, a svojih dolžnosti ne spoľnuje posebno vestno. Ljudje živijo dlje časa v orijentu, sploh pravijo, da Francozi tukaj več škodujejo katoliškim zadevam nego — Turki. Njih glavni namen je širiti njihov jezik in politiko. Zato jih vse druge narodnosti gledajo s posanim odesom. Ko so pred nekaj leti na geremanskem vrtu v Jeruzalemu nabeli Grki zidati na našem zemljišču in so jim to frančiškani hoteli zabraniti, je bil prav malo manjkalo, da niso turški vojaki — pašo so namreč Grki podkupili — postreljali navzočih 33 frančiškanov. Francoški konzul je bil zraven, a se ust ni odprl. To so protektorji! In tudi v tem-le se najbolj odlikujejo (3 Francozi: H křtu nosi, rectius vodi, tukajšnja gospoda tako velike otroke, da bi ti prav lahko sami odgovarjali na vprašanja pri krstnem obredu. — Pa še kaj veselega! Kako se veselo Slovenke »Domoljuba«! Roma od rok do rok. Priščno zahvalo urekam tem potem vsem blagim dobrotnikom, ki so narodili »Domoljuba«. Zadnjih števil še nisem dobil. Kaj pa, ko bi gospodom v Trstu ne ugajala slovenština! — Za družbo sv. Mohorja sem se nabral za prihodnje leto nad 100 družnikov in družin. Hvala Bogu! — Vseč slabe letine spregledala je tukajšnja vlada dve desetini letnih davkov prebivalcem spodnjega Egipta, toda le pod tem pogojem, da se imenuje desetina, kar znaka okoli 3 milijone goldinarjev v letu, vpladati prihodnje leto, ako bo dobra letina; drugače to svojo popolnoma spregleda. Če celo pojem imamo veliko vlažnost. Rad bi vam posreplal še z drugimi novicami, a tukajšnji časopisi so kaj čudni. Vse stvari in novice zapenjajo in evropejskih. Zar navadno vse valneje stvari izven prave in »Slovenca«, kakor iz tukajšnjih listov. Tudi »domašnih« novic ne prinašajo, k večjemu, koliko jih vnuhli prinašajo, kako se travajo arabske budnare itd. Če vas to zanima lahko posreblam. Škalepam! Vam, gospod urednik! in znancom veselo poznanke in srečno novo leto!

Gospodarske stvari.

Kmetije, skrbite sedaj pa znan na ptice!

Kmeti so stan, povsod razširjen, nikjer splošneje! Nikjer ga kmet nima prijatelja, razen v naravi, katere pravi sin je. Privržen je na rodno domačo zemljo, saj ga tisti in brani, zato jo pa tudi on ljubi, bolj nego jo ljubijo drugi stanovi in ljudje.

Toda zemlja ta ne bila bi nam tako ljuba, ko bi na nji ne živele raznovrstne živali, izmed katerih najboljše prijateljice so kmetu ljube ptice! One ga spremljajo v spomladi ko orje na polju, kjer mu sledijo za jbrazdo, med tem ko mu druge z ljubkim žvrgolenjem sledijo trudapolno delo. Ko je ljuba spomlad razvila vse v bujno cvetje, spet se oglasijo ptice, ki enako ne-utrujenim plevicam čistijo cvetje sadnega drevja raznovrstnih mrtesov. To delo pa ne traja samo v spomladi, temuč celo poletje notri do trde zime se trudijo ti mali pernat delavci, da čistijo kmetu sadno drevje; pobirajo po zemlji in v zraku neštevilne roje mrtesov, kateri so vsi več ali manj škodljivi kmetovim pridelkom. Za vse to pa one ne zahtevajo drugega povračila, nego naklonjenost in ljubezen človeka do njih. Pameten kmet mora tedaj skrbeti, da se drobne ptice na njegovem zemljišču svobodno lahko gibajo in vzrejajo, ne da bi kdo njih in mali zarod njihov preganjal. Učiti mora kmet svojo družino, posebno pa otroke varovati drobne ptice, in sočutje imeti z njimi. Kaznovan naj bo vsakdo, bodi si človek ali pozrešna žival, ki razdirata ptičja gnezda, ali jih drugače lovita in pokončavata!

Toda če že v prijetnem poletnem času potrebujejo ptice človekove zaslombe, koliko bolj se le po zimi, ko je vse z ledeno skorjo pokrito, da ptički z drobnim svojim kljunčkom na zemlji ne morejo do živeža, na drevju pa ga vse tudi ne morejo dobiti, ker niso vsi za plevanje in kljuvanje trde skorje ustvarjeni. V tej sili pribeži lačna jata senic, vrabcev, strnadov, sinkovcev in drugih malih beratev h kmetu na dvorišče, v vsili pred vrata, celo pod streho prosti kmeta z drobnim cvikanjem: kruha, kruha!

Ako pride k tvoji haši dragi kmetič, neznan berat ki ga še nikoli nisi videl, vendar mu, ako si usmiljeva, neka ura, ne boš odrekel daru, videvši njegovo siromaštvo. Tem rajt pa se pomagati onemu, ki ti je v boljših časih pomagal obdelovati polje ali kaj drugega ti koristiti. Med takšne smet po pravici prištevati majhne vendar pridne in delavne stvarice, drobne ptice. Če ravno nimajo človeške podobe in veljave, vendar pa so tudi one stvarice božje in usmiljenje njim skazano gotovo tudi ne bo nastoj. Med prva povratila smet računam to, da bodo rade na tvojem zemljišču tevale in gupendile, vse dolgo poletje trebale ti mrtes s sadnega drevja, spv. travnikov itd.

Vsa pa one tudi ne zahtevajo enako beratem: z dolgo dvakrat prevezano vrečo. Zadovoljne so z mrvico nadnjega in medljega, s plevami zmešanega zita, ovsa, ajde, zapraje pa se prosa. To naj se njim vrte posebej ob mrtih dnevih kje na odpru prostoru, da ne more le polike porahati kakšna potrebna mačka, ki bi v satlju le lahko jih lovila. Hvalažno bodo vse prebrskale in med drobnim bingljanjem vsako le tako drobno zrnce našle in porahale. Drugi dan pa jih gotovo pride še več, raznašajo se vnovi na tvoje radodarno roko in take le bodo zbirale le do tedaj, ko si same drugod morajo iskati naglo.

Nič se ne boj dragi kmetič radi tega pomanjkanja. Se ni menda bilo slišati, da bi kak kmet ubožal zato, ker je rad pomagal potrebnim revežem, pač pa je uzrok ubožanja mnogokrat iskati v preveliki skoposti. To je Beg že večkrat kaznoval, med tem ko je radodarnim delil svoj blagoslov, po obljubi: blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli. Če je to gotovo glede na usmiljenje z človekom, brez smisla tudi ni, ako obrnemo to na ptičice, prijazne božje stvari. Pohorski.

Kmetovalci pozor! Cesarska vlada predložila je državnemu zboru načrt zakona, po katerem naj se pregleda in predela zemljiščni davčni kataster. Po § 41. zakona iz l. 1869, o uravnavi zemljiščnega davka ima se po preteku 15 let na podlagi vcenitvenih podatkov zemljiščni davčni kataster pregledati.

Danes opustim obširneje o tem prevažnem vprašanju razpravljati, ker davčni odsek je že pričel razpravljati o tem in bom vse prezanimive razprave objavil v primerni obliki. Za sedaj naj opozorim osobito naše kmetovalce na § 13. tega zakona, ki se doslovno tako-le glasi:

Parcele, katere so v zemljiščnem katastru vpisane kot gojzd, v poprejšnjem katastru pa bile uvrstene v kako drugo vrsto zemljišč, imajo se na zahtevanje dotičnega posestnika, ako se zglati tekom leta 1895 zopet vpisati v kataster v isto vrsto zemljišč, kakor so bile popred, ne da bi v to bilo potreba posebnega dovoljenja v smislu § 2. gojzdnega zakona iz leta 1852, oziroma preklica o nalogu za pogojzdovanje zemljišč.

Te določbe pa ne veljajo za one parcele, katere so po zakonu veljavnem za pogojzdovanje na Kranjskem in Primorskem podvržene posebnim predpisom, ki vevajo za nekatere parcele, da se morajo zaradi povodenj, hudournikov in enakih vzrokov, če tudi niso gojzd, pogojzdititi itd.

Ta paragraf sprejela je ces. vlada na ponovljeno zahtevanje poslancev in tudi kmetijski odsek je sklenil pozivljati vlado, da o priliki revizije zemljiščno-davčnega katastra se popravi krivica, ki se je osobito zemljiščnim posestnikom v planinskih deželah zgodila s tem, da se je mnogo parcel — popred vpisanih kot pašnik, vpisalo in uvrstilo med gojzdne kulture, deloma po pomoti ali vedoma, ker so morda tu in tam na pašniku stala kaka drevesa, ali grmiči. Tako se je nahajalo na Kranjskem v starem katastru (pred l. 1869.) vpisanih pašnikov in planin 402.485 oralov, v novem poslednjem pa le 295.391 oralov, torej 107.094 oralov manj. Zato pa je v novem katastru 67.887 oralov več gozda kakor v prejšnjem. Na Koroškem je v novem katastru gozda za 63.656 oralov več, na Štajerskem, kjer se slišijo enake pritožbe, kakor pri nas na Gorenjskem, celo 103.100 oralov. Da pa niso povsod tako ravnali, kažejo številke sledeče, na Češkem je v novem katastru le 2064 oralov gozda več, v Galiciji pri 3 in pol milj. oralov gozda, le za 51.000 oralov več; na Tirolskem brez premembe.

Iz teh besed razvidno je, da je sedaj mogoče zahtevati, da se poprejšni pašniki, ki so se pri zadnji vcenitvi uvrstili za »gozda«, zopet pridobé, za kar so potrebni. S tem bo mogoče popraviti škodo, da se je na tisoče oral. pašnikov odvzelo živinoreji, ter uvrstilo v gozdni svet.

Sedaj je na vas kmetovalci, da se poslužite § 13. novega zakona ter zopet pridobite pašniški svet nazaj. Zato svetujem, da se vsi gg. župani osobito na Gorenjskem potrudijo in preiščejo stare katasterske izkaze in novejša, ter da tako poizvedó, koliko in katere parcele so se — popred pašniki — vpisale za gozd. Naj se pri polit. oblasti potrudijo pozvedeti, ali so dotične parcele morda po zakonu iz l. 1884. podvržene dolžnosti k pogozdenju, če ne, naj obvestijo dotične lastnike, da zahtevajo po § 13. povrnitev v prejšno kulturo, torej za pašnik in županstvo naj vse te zahteve predloži tekom l. 1895. (čas je do konec l. 1895.) okrajni gosposki.

Prosim torej vse tiste, ki so se glede tega pri meni tolikokrat oglasili in prosili za pomoč, da sedaj storé potrebno, da se jim vpiše pašnik kot tak v kataster, s tem povrne pravica do paše na takih zemljiščih. Ako morem kaj pojasniti še, rad bom storil. Prosil bi le še, da me sl. županstva obvestijo v dotičnih pozvedbah, ker nam poslancem bodo taka poročila v zdatno pomoč pri nadaljnjem delovanju v drž. zboru. Nadaljna obširna poročila o celi novi postavi sledé v posebnem poročilu, morda v posebni knjižici. Fr. Povše, drž. poslanec.

Znižanje prepisne pristojbine. Nek koroški poslanec je predlagal v državnem zboru, naj se zniža prepisna pristojbina (procenti). Predlagal je, naj bi pristojbina, ako ni posestvo vredno čez 4000 gld., ne znašala več kot 1%. Do vrednosti 8000 gld. naj se pristojbina določa le po odšteti dolgovih. To je vendar jedenkrat pameten predlog! Da bi se le tudi dobilo toliko poslancev, ki bi imeli srce za malega posestnika, in ta predlog sprejeli kot postavo! Pristojbina strašno tare in izjeda zlasti ubožega kmeta. Oče umrje, sin mora plačevati razne stroške o smrti očetovi in v 30 dneh pa še pristojbino, ki dostikrat znese več sto gld. Marsikatega posestnika je spravila pristojbina na beraško palico. Mnogo hujši je pač pristojbina, ako podeduje kak bolj oddaljen sorodnik. In če kdo kaj cerkvi zapusti, je plačati celo 10 odstotkov od vse zapuščine; in če zapuščina znaša čez 300 gld., celo še več. Naj bi država kar vse pograbila! Ako pa kak jud ali bogatin prodá drugemu judu obligacij za 5000 gld., plača pristojbine samo 10 krajcarjev.

Pošiljatev krompirja po zimí. Da krompir pri pošiljanji ne zmrzne, vtakni vrečo v mrzlo vodo, potem jo napolni s krompirjem in zopet na zunanji strani oblij z vodo. V takih vrečah krompir ne bode zmrznil, kajti voda zmrzne in vreča je kakor ledena skorja, skozi katero mráz do krompirja ne more.

Molja prešeneš iz štita, ako stolčes skupaj konopnega semena, listja brezgovega in česnja, ter to okrog žitnega kupa potreseš.

Ako si pri cepljenji roke *samašes* s cepilno smolo, jih očistiš najprej s trpentinom.

Pinjeno mleko je izvrstno sredstvo, za snajenje stvari iz medi in bakra. Vzeml četiri litra pinjenega mleka, deni v njega jedno alico soli in to dobro ogrej. S to mešanico snati.

Zajec. Stručno škodo delajo zajci zopet to nimo. Sadjarci združujejo in točijo britke solze, ko vidijo epistolane drevesnice in nasade. Nekomu je vničil zajec 1000 drevesec, katere je cepil pomladi. Drevesa so krasno raela. Pričakoval je, da boče v nekaterih letih razmogl zasadiš drevje po vsem posestvu, da bi vsaj od sadjarstva v sedanjih slabih časih dobival kaj dohodkov. Sedaj mu je pa šlo vse upanje po vodi. Gorje ti ubogi kmet, gorje! Postavodajalec ali nimate nič usmijenja s kmetom? Kone ste zatrk, desiravno so bile za uboge ljudi silno koristne. Zatrite se zajci in s hvaležnostjo se bodo kmetovalci vas spominjali!

Razne novice.

(Srečno novo leto.) »Domoljube« želi svojim naročnikom: Srečno novo leto! Dal Bog, da v novem letu zdravi in zadovoljni ostanejo vsi naši naročniki ter da mili Bog vsestransko blagoslovlja njih delo. — Naročnikom smo pred novim letom priložili pošto nakaznico, da pošljejo naročnino za novo leto. Ker pa pri tolikem številu ni mogoče pri razpošiljanji lista vedeti, kdo jo je plačal, kdo še ne, zato smo vsakemu listu priložili nakaznico. Za tiste torej, ki so že plačali naročnino, ta opomin ne velja; prosimo torej, naj se zaradi tega nikar ne motijo. — Prosimo tudi, ako pri razpošiljanju prve številke ne bo vse v redu, naj nam naročniki ne zamerijo. Ako kdo lista ne dobi, naj v odprtem pismu, za katero ni treba nobene marke, naznani, da mu potem takoj postrežemo. Pri drugi številki upamo, da bo že vse v lepem redu.

Uredništvo in upravnništvo »Domoljuba«

Prekanjeni tateri. V Berlinu pride zvečer bogat kupec domu. Pred hišo stoji voziček, na katerega naložena dva moša težak zaboj. Kupec vidi, da ne moreta sama naložiti, pomaga zaboj vzdigniti misleč, da sta moša pri njem nakupila. Ko je zaboj naložen, moša odpeljeta zahvalivši se še poprej za pomoč. Kmalu naznani poslovodja, da je ukraden velik zaboj z dragocnim blagom. Kupec je spoznal, da je tatovoma sam pomagal vkrađen zaboj naložiti. Da bi svojo jezo potolažil, seže po srebrni tobačnici, toda ni je več v žepu; tudi tobačnico sta mu tatova vkradla.

(Od sv. Gregorja.) Naši Amerikanci so začeli zopet denar pošiljati iz Amerike. Poprej že delj časa niso poslali ničesar. Tudi pišejo, da se je odprlo delo in vsi delajo. Plačilo je sicer slabše, kakor poprej, pa upajo, da se jim plačilo povisa. Bog daj, da bi se upanje uresničilo!

(S štajerskega.) Štajerski deželni zbor je začel sborovati dne 27. decembra: naši slovenski poslanci težko kaj dosežejo, ker se z nemškimi konservativci skupaj

nimajo potrebne večine. — Deželni odbor bode modro galico za vinogradnike naročil zopet na Češkem. Vinogradniki, ki jo želijo dobiti po ceni (1 kg 22 do 24 kr.) naj se oglašijo pri občinskem predstojniku, ki pošlje naročila okr. zastopa. V Gradcu se presvetlelu cesarju ne bo postavil spomenik, ampak napravil se bo brčša kak zavod za uboge otroke. Deželni šolski svet dovolj je, da se razširijo sledeče šole: deška šola okolice celjske v štirirazrednico, dekliška šola v Ptuj v petirazrednico, šola pri sv. Juriju ob Ščavnici v petirazrednico in pri sv. Ruperta v štirirazrednico. — Za Konjice trgi se je dovolila dvarazrednica, ki bi stala okoli 10.000 gold. Sedaj pa hočejo nemški tržani staviti štirirazrednico za 25.000 gid. Zoper ta sklep so se ondotni Slovenci pritožili pri okr. šolskem svetu. — Gospodarstvo Celjske mestne občine ni posebno vzgledno. Za leto 1895 znala primanjkljaj okoli 22.000 gid., ki se pokriva z 32%, doklado na davke, vrhu tega še bode mesto delalo nove dolgove, ako noče doklade zvišati. — Za železnico Poličane-Konjice ima konjski okraj velike stroške; okrajne doklade so zvišali od 24 na 35%; tretjina vseh dohodkov gre za železnico, ki ne prinaša nobenega dobička. — Na stavbenem prostoru Narodnega doma v Celju se je izkopala lepo slikana rimska stena, barve so še dobro ohranjene. Odkrila so se tudi tla sestavljena iz samih drobnih kamenčkov različne barve (mozaiki). — Slovenščini se pri nekaterih sodiščih še zmiraj slabo godi; tako posebno, kakor se sliši, v Celju. Dajte in pustite nam vendar naše pravice! — Ob koncu starega leta začela so se razna društva zopet bolj živo gibati in prirejati običajne veselice in zборе. Ne le enkrat, ampak večkrat v letu je treba napravljati podobnih shodov in zborovanj. — Podružnica c. kr. kmetijske družbe na Zidanem mostu se je prostovoljno razdružila. — V Ljutomeru odpre z novim letom nov advokat in Slovenec gospod dr. Fr. Rosina odvetniško pisarno. Tudi z g. dr. Ant. Mihalič-em, ki je bil sedaj zdravnik v ljubljanski bolnišnici in se preseli v Ljutomer, dobijo tamošnji prebivalci izvrstnega moža, katoliškega, slovenskega zdravnika. — Prošnje za slovensko gimnazijo v Celju sprejema od slovenskih občin g. državni poslanec Miha Vošnjak. — V občini Jančev vrh pri Ribnici so ustrelili lepega jelena, ki je v naših krajih najti le redkokdaj. — Pri porotnem sodišču v Celju je bila 38letna delavka Mar. Kaiser iz Pobrežja pri Mariboru zaradi detomora k smrti obsojena.

Svetli cesar so imenovali pred. g. Jožefa Keržič, župnika na Spodnji Polskavi, za infuliranega prošta v Ptuj. Prestavljeni so sledeči M. gg. kapelani: Jakob Kitak v Ljubno, F. Končan na Ponikvo, K. Preskar v Šoštanj, M. Stolz v Šmarje, Franc Šaloven v Dramlje, Ant. Zavadil k sv. Kunigundu na Pohorju. — Umrl je 21. dec. 8 g. Jurij Purgaj, župnik v Stoprahi, v 49. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(Hudo klanje po trebach.) Na razne načine skušajo nekateri uzmoviti kako bi si prilastili to, kar nam sedma božja zapoved prepoveduje. Dne 26. decembra zvečer je neki G. P. prišel v gostilno Franca Leongerja

v Žirih s pretvezo, da ga močno kolje po trebuhu, ter je prosil, naj mu dajo kozarček brinjevega in kumino-vega na sladkorju; kmalo je prav naglo šel skozi drugo sobo, kakor da bil šel na stran; ko je prišel nazaj se je zvijsal na vse prečudne načine. Lečijo ga kakor poprej, klanje ga pa le ne jenja; ko že tretjič gré ven iz gostilne skozi prodajalno sobo, se splazi k prodajalni mizi ter odpre nabiralni predalček. Ko je šla dekla za njim gledat je imel v vsaki roki denarja in v žepu že urno verižico; ko jo je uzmovič zagledal, zvalil se je proti nji na tla, kličeč, da ga kolje. Najbrže ga klala slaba vest!

(Ruskemu carju Aleksandru II.) osvoboditelju kmetov in Bolgarov, se je večkrat sanjalo, da je videl tri golobe: prvega debelega, drugega medlega, tretjega slepega. Car je popraševal pri modrih možeh, pa nobeden mu ni mogel razložiti sanj. Slednjič najdejo Tartarja (na pol divjaka iz Azije), kateri je potem, ko mu je obljubil car, da se mu nič ne zgodi, ako pove resnico, tako razložil sanje: Debeli golob so tvoji uradniki, ki stiskajo in slatijo ljudstvo ter se pri tem debelijo; medli golob je tvoje izsesano ljudstvo; slepi golob si ti, o car, ker nič ne vidiš, koliko krivic se godi v tvojem cesarstvu.

(Nevoletno voščilo pri ljubljanskem knezu in škofu.) Danes se je pod vodstvom mil. stol. prošta zbralo mnogo zastopnikov duhovščine ljubljanskega mesta, da po navadi izreče prevz. pastirju svoje čestitke. Mil. prošt Dr. L. Klofutar je v svojem lepem nagovoru obrisal v krepkih potezih prošlo desetletno dobo knezoškofovega pastirovanja, omenjajoč vse važnejše dogodke, vzlasti katoliškega škoda. Opozarjal je na jedinstvo duhovščine ljubljanske škofije, na njeno vnemo za Boga in cerkev, na njeno udanost do svojega nadpastirja, ki je imel zato z njo vred prestati toliko sramotilnega obrekovanja. Zelel je, naj bi prihodnja desetletja let bila še srečnejša, še blagonosnejša za kneza in škofa in za vso škofijo. Prevzvišeni so se zahvalili in so dejali, da jih pričetkom novega leta navdajata vzlasti dve čutili: Čut skrbi pred božjo sodbo in čut zaupanja, da bo Bog na priprošnjo verne duhovščine in udanega ljudstva vse prav obrnil. Pohvalili so spoštovanje in pokorščino duhovščine do svojega škofa. Škof ima skrbij polno breme; vsak dan prinese kako žalostno novico in srcu s tem marsikako bitko uro, a tudi veselje daje Bog. Veselo je, da se katoliška načela čim najbolj vglablajo v ljudstvo in z njimi ljubezen do svete cerkve in sv. Očeta. Veselo je, da so duhovniki tako vneti za dušno pastirstvo. Veselo je iz prošlega leta, da se je ustanovila bolnišnica za duhovnike, ki je že dosedaj se izkazala potrebno. Veselo je, da se je pričelo slov. katol. delavsko društvo v Ljubljani in katol. društvo za delavke. Taka društva so v našem času, ko ne vera sili tudi v nižje slojeve, jako potrebna. Zato naj jih vsak po svoji moči podpira gmetno ali z neposrednim delovanjem v društvih; vsak naj bo prepričan, da so dobra in sveta reč. Kaderkoli je več mojstrov, ro-

kodelskih pomočnikov ali delavcev, povsod naj se osnujejo taka društva. Zlasti za rokodelske vajence je treba skrbeti; to pa ni mogoče, predno se ne organizujejo mojstri. Te besede naj bodo seme, vrženo v dobro zemljo ki naj vskali in krepko vzraste.

Duhovniki in ljudstvo naj se pa vedno zvesto drže svojega škofa ne zavoljo njegove osebe, marveč zavoljo stvari, ki jo zastopa.

Te prelepe misli so samo pokazale očetovsko skrb našega knezoškofa za blagor svojih ovčic in odkrile za vse dobro vneto srce. Prepričani smo, da bodo povsod, koder se bodo razglasile, našle navdušen odmev in okrepile, pa tudi vzbudile mnogo novih bojevnikov za Kristusa, njegovo cerkev in njegovo ljudstvo.

(Iz celovške škofije.) Čast. gospod Al. Prosen, provizor v Kolbnici, je imenovan župnikom za Bistrico ob Dravi. — Častiti gospod Jan. Pajdar, provizor v Zweikirchenu, je premeščen v Kolbnico. — V stalni pokoj je stopil velč. g. zlatomašnik Ant. Knecht, župnik v Hohenfeldu.

(Od sv. Gregorja.) Naši Amerikanci so začeli sopet denar pošiljati iz Amerike. Poprej že delj časa niso poslali ničesar. Tudi pišejo, da se je odprlo delo in vsi delajo. Plačilo je sicer slabši, kakor poprej, pa upajo, da se jim plačilo peviša. Bog daj, da bi se upanje uresničilo.

(Navade japonskih žensk.) Ker je ravno sedaj vojska med Japonci in Kitajci, utegnejo naše čitatelje zanimati navade japonskih žensk. V japonskem kraljestvu je okoli 38 milijonov prebivalcev, in sicer blizu pol milijona več moških kakor ženskih. Pri nas v Evropi je v večini držav več ženskih ko moških. Japonske ženske si barvajo zobe s črno barvo, ustnice z rdečo, lica pa z belo. Obrvi imajo skoraj vse ženske odstržene. Ta navada je tudi na Kitajskem. V novejšem času se posebno na Japonskem širijo evropske šege in navade. Ženske imajo v hiši toliko veljavo, kakor pri nas dekleta zato pa so redkokedaj v družbi. Največji pregrešek japonske žene je, če vpričo drugih moškemu seže v roko ali če pleše z moškimi. Povprek so ženske veliko manj izšolane kakor moški. Le hčere iz boljših hiš obiskujejo nekaj let šolo, kjer se učé branja, pisanja in kitajskega jezika. Ženske iz boljših družin malo delajo; največ časa potratijo v gledališču, pri kartah in godbi. Splošna navada pa je, da ženske kadé tobak iz dolgih pip. Možijo se že s 14. in 15. letom; možitvev dogovoré navadno le stariši. Največ gledajo stariši na poštenost in pridnost, ne toliko na doto, kar je posnemanja vredno. Za doto dobé neveste nekaj omar z obleko in kuhinjsko posodo. Ker so Japonci večinoma še neverniki, je med njimi ta grda navada, da ima mož lahko po več žen, tudi se lahko loči od žene, kadar hoče. Vendar pa se to ne zgodi velikokrat, ker so japonske žene vrgled ženske zvestobe.

Pinjeno mleko je izvrstno sredstvo, za snazanje stvari iz medi in bakra. Vzemite četrt litra pinjega mleka, deni v njega jedno žlico soli in to dobro ogrejte. S to mešanico snazite.

Zajec. Strašno škodo delajo zajci zopet to zimo. Sadjerejci zdihujejo in točijo britke solze, ko vidijo epustošane drevesnice in nasade. Nekomu je vničil zajec 1000 drevesec, katere je cepil pomladi. Drevesa so krasno rasla. Pričakoval je, da bo v nekaterih letih zamogel zasaditi drevje po vsem posestvu, da bi vsaj od sadjarstva v sedanjih slabih časih dobival kaj dohodkov. Sedaj mu je pa šlo vse upanje po vodi. Gorje ti ubogi kmet, gorje! Postavodajalci ali nimate nič usmiljenja s kmetom? Koze ste zatrk, dasiravno so bile za uboge ljudi silno koristne. Zatrite se zajce in s hvaležnostjo se bodo kmetovalci vas spominjali!

Razne novice.

(Srečno novo leto.) »Domoljub« želi svojim naročnikom: Srečno novo leto! Dal Bog, da v novem letu zdravi in zadovoljni ostanejo vsi naši naročniki ter da mili Bog vsestransko blagoslovlja njih delo. — Naročnikom smo pred novim letom priložili poštno nakaznico, da pošljejo naročnino za novo leto. Ker pa pri tolikem številu ni mogoče pri razpošiljanju lista vedeti, kdo jo je plačal, kdo še ne, zato smo vsakemu listu priložili nakaznico. Za tiste torej, ki so že plačali naročnino, ta opomin ne velja; prosimo torej, naj se zaradi tega nikar ne motijo. — Prosimo tudi, ako pri razpošiljanju prve številke ne bo vse v redu, naj nam naročniki ne zamerijo. Ako kdo lista ne dobi, naj v odprtem pismu, za katero ni treba nobene marke, naznani, da mu potem takoj postrežemo. Pri drugi številki upamo, da bo že vse v lepem redu.

Uredništvo in upravništvo »Domoljuba.«

(Prekanjeni tatovi.) V Berlinu pride zvečer bogat kupec domu. Pred hišo stoji voziček, na katerega nakladata dva moža težak zaboj. Kupec vidi, da ne moreta sama naložiti, pomaga zaboj vzdigniti misleč, da sta moža pri njem nakupila. Ko je zaboj naložen, moža odpeljeta zahvalivši se še poprej za pomoč. Kmalu naznani poslovodja, da je ukraden velik zaboj z dragocnim blagom. Kupec je spoznal, da je tatovoma sam pomagal vkrađen zaboj naložiti. Da bi svojo jezo potolažil, seže po srebrni tobačnici, toda ni je več v žepu; tudi tobačnico sta mu tatova vkradla.

(Od sv. Gregorja.) Naši Amerikanci so začeli zopet denar pošiljati iz Amerike. Poprej že delj časa niso poslali ničesar. Tudi pišejo, da se je odprlo delo in vsi delajo. Plačilo je sicer slabše, kakor poprej, pa upajo, da se jim plačilo poviša. Bog daj, da bi se upanje uresničilo!

(8 štajerskega.) Štajerski deželni zbor je začel zborovati dne 27. decembra: naši slovenski poslanci težko kaj dosežejo, ker še z nemškimi konservativci skupaj

nimajo potrebne večine. — Deželni odbor bode modro galico za vinogradnike naročil zopet na Češkem. Vinogradniki, ki jo želijo dobiti po ceni (1 kg 22 do 24 kr.) naj se oglavijo pri občinskem predstojniku, ki pošlje naročila okr. zastopa. V Gradcu se presvetlemu cesarju ne bo postavil spomenik, ampak napravil se bo bržčas kak zavod za uboge otroke. Deželni šolski svet dovolja je, da se razširijo sledeče šole: deška šola okolice celjske v štirirazrednico, deklška šola v Ptuj v petrazrednico, šola pri sv. Juriju ob Ščavnici v petrazrednico in pri sv. Rupertu v štirirazrednico. — Za Konjice (trg) se je dovolila dvarazrednica, ki bi stala okoli 10.000 gold. Sedaj pa hočejo nemški tržani postaviti štirirazrednico za 25.000 gld. Zoper ta sklep so se ondotni Slovenci pri-tožili pri okr. šolskem svetu. — Gospodarstvo Celjske mestne občine ni posebno vzgledno. Za leto 1895 znaša primanjkljaj okoli 22.000 gld., ki se pokriva z 32%, doklado na davke, vrhu tega še bode mesto delalo nove dolgove, ako noče doklade zvišati. — Za železnico Poličane-Konjice ima konjiški okraj velike stroške; okrajne doklade so zvišali od 24 na 35%; tretjina vseh dohodkov gré za železnico, ki ne prinaša nobenega dobička. — Na stavbenem prostoru Narodnega doma v Celju se je izkopala lepo slikana rimska stena, barve so še dobro ohranjene. Odkrila so se tudi tla sestavljena iz samih drobnih kamenčkov različne barve (mozaik). — Slovenščini se pri nekaterih sodiščih še zmira žalba godi; tako posebno, kakor se sliši, v Celju. Dajte in pustite nam vendar naše pravice! — Ob koncu starega leta začela so se razna društva zopet bolj živo gibati in prirejati običajne veselice in zборе. Ne le enkrat, ampak večkrat v letu je treba napravljati podučnih shodov in zborovanj. — Podružnica c. kr. kmetijske družbe na Zidanem mostu se je prostovoljno razdružila. — V Ljutomeru odpré z novim letom nov advokat in Slovenec gospod dr. Fr. Rosina odvetniško pisarno. Tudi z g. dr. Ant. Mihalič-em, ki je bil sedaj zdravnik v ljubljanski bolnišnici in se preseli v Ljutomer, dobijo tamošnji prebivalci izvrstnega moža, katoliškega, slovenskega zdravnika. — Prošnje za slovensko gimnazijo v Celju sprejema od slovenskih občin g. državni poslanec Miha Vošnjak. — V občini Jančev vrh pri Ribnici so ustrelili lepega jelena, ki je v naših krajih najti le redkokdaj. — Pri porotnem sodišču v Celju je bila 33 letna delavka Mar. Kaiser iz Pobrežja pri Mariboru zaradi detomora k smrti obsojena.

Svetli cesar so imenovali pred. g. Jožefa Keržič, župnika na Spodnji Polskavi, za infuliranega prošta v Ptuj. Prestavljeni so sledeči đ. gg. kapelani: Jakob Kitak v Ljubno, F. Končan na Ponikvo, K. Preskar v Šoštanj, M. Stolz v Šmarje, Franc Šaloven v Dramljo, Ant. Zavadil k sv. Kunigundu na Pohorju. — Umrl je 21. dec. đ. g. Jurij Purgaj, župnik v Stoprcah, v 49. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(Hudo klanje po trebnju.) Na razne načine skušajo nekateri uzmoviči kako bi si prilastili to, kar nam sedma božja zapoved prepoveduje. Dne 26. decembra zvečer je neki G. P. prišel v gostilno Franca Lengerja

v Žireh s pretvezo, da ga močno kolje po trebuhu, ter je prosil, naj mu dajo kozarček brinjevca in kumino-vega na sladkorju; kmalo je prav naglo šel skozi drugo sobo, kakor da bil šel na stran; ko je prišel nazaj se je zvijal na vse prečudne načine. Lečijo ga kakor poprej, klanje ga pa le ne jenja; ko že tretjič gré ven iz gostilne skozi prodajalno sobo, se splazi k prodajalni mizi ter odpre nabiralni predalček. Ko je šla dekla za njim gledat je imel v vsaki roki denarja in v žepu že urno verižico; ko jo je uzmovič zagledal, zvalil se je proti nji na tla, kličeč, da ga kolje. Najbrže ga klala slaba vest!

(Ruskemu carju Aleksandru II.) osvoboditelju kmetov in Bolgarov, se je večkrat sanjalo, da je videl tri golobe: prvega debelega, drugega medlega, tretjega slepega. Car je popraševal pri modrih možeh, pa nobeden mu ni mogel razložiti sanj. Slednjič najdejo Tartarja (na pol divjaka iz Azije), kateri je potem, ko mu je obljubil car, da se mu nič ne zgodi, ako pove resnico, tako razložil sanje: Debeli golob so tvoji uradniki, ki stiskajo in slatiijo ljudstvo ter se pri tem debelijo; medli golob je tvoje izsesano ljudstvo; slepi golob si ti, o car, ker nič ne vidiš, koliko krivic se godi v tvojem cesarstvu.

(Novoletno voščilo pri ljubljanskem knezu in škofu.) Danes se je pod vodstvom mil. stol. prošta zbralo mnogo zastopnikov duhovščine ljubljanskega mesta, da po navadi izreče prevz. pastirju svoje čestitke. Mil. prost Dr. L. Klofutar je v svojem lepem nagovoru obrisal v krepkih potezih prošlo desetletno dobo knezoškofovega pastirovanja, omenjajoč vse važnejše dogodke, vzlasti katoliškega škoda. Opozarjal je na jedinstvo duhovščine ljubljanske škofije, na njeno vnemo za Bogá in cerkev, na njeno udanost do svojega nadpastirja, ki je imel zato z njo vred prestati toliko sramotilnega obrekovanja. Zelel je, naj bi prihodnja desetorica let bila še srečnejša, še blagonosnejša za kneza in škofa in za vso škofijo. Prevzvišeni so se zahvalili in so dejali, da jih pričetkom novega leta navdajata vzlasti dve čutili: Čut skrbi pred božjo sodbo in čut zaupanja, da bo Bog na priprošnjo verne duhovščine in udanega ljudstva vse prav obrnil. Pohvalili so spoštovanje in pokorščino duhovščine do svojega škofa. Škof ima skrbij polno breme; vsak dan prinese kako žalostno novico in srcu s tem marsikako bitko uro, a tudi veselje daje Bog. Veselo je, da se katoliška načela čim najbolj vglablajo v ljudstvo in z njimi ljubezen do svete cerkve in sv. Očeta. Veselo je, da so duhovniki tako vneti za dušno pastirstvo. Veselo je iz prošlega leta, da se je ustanovila bolnišnica za duhovnike, ki je že dosedaj se izkazala potrebno. Veselo je, da se je pričelo slov. katol. delavsko društvo v Ljubljani in katol. društvo za delavke. Taka društva so v našem času, ko nevera sili tudi v nižje slojeve, jako potrebna. Zato naj jih vsak po svoji moči podpira gmočno ali z neposrednim delovanjem v društvih; vsak naj bo prepričan, da so dobra in sveta reč. Kaderkoli je več mojstrov, ro-

kodelskih pomočnikov ali delavcev, povsod naj se osnujejo taka društva. Zlasti za rokodelske vajence je treba skrbeti; to pa ni mogoče, predno se ne organizujejo mojstri. Te besede naj bodo seme, vrženo v dobro zemljo ki naj vskali in krepko vzraste.

Duhovniki in ljudstvo naj se pa vedno zvesto držé svojega škofa ne zavoljo njegove osebe, marveč zavoljo stvari, ki jo zastopa.

Te prelepe misli so samo pokazale očetovsko skrb našega knezoškofa za blagor svojih ovčic in odkrile za vse dobro vneto srce. Prepričani smo, da bodo povsod, koder se bodo razglasile, našlo navdušen odmev in okrepile, pa tudi vzbudile mnogo novih bojevnikov za Kristusa, njegovo cerkev in njegovo ljudstvo.

(Iz celovške škofije.) Čast. gospod Al. Prosen, provizor v Kolbnici, je imenovan župnikom za Bistrico ob Dravi. — Častiti gospod Jan. Pajdar, provizor v Zweikirchenu, je premeščen v Kolbnico. — V stalni pokoj je stopil velč. g. zlatomašnik Ant. Knecht, župnik v Hohenfeldu.

(Od sv. Gregorja.) Naši Amerikanci so začeli sopet denar pošiljati iz Amerike. Poprej že delj časa niso poslali ničesar. Tudi pišejo, da se je odprlo delo in vsi delajo. Plačilo je sicer slabši, kakor poprej, pa upajo, da se jim plačilo poviša. Bog daj, da bi se upanje uresničilo.

(Navade japonskih žensk.) Ker je ravno sedaj vojska med Japonci in Kitajci, utegnejo naše čitatelje zanimati navade japonskih žensk. V japonskem kraljestvu je okoli 38 milijonov prebivalcev, in sicer blizu pol milijona več moških kakor ženskih. Pri nas v Evropi je v večini držav več ženskih ko moških. Japonske ženske si barvajo zobe s črno barvo, ustnice z rudečo, lica pa z belo. Obrvi imajo skoraj vse ženske odstrižene. Ta navada je tudi na Kitajskem. V novejšem času se posebno na Japonskem širijo evropske šege in navade. Ženske imajo v hiši toliko veljavo, kakor pri nas dekleta zato pa so redkokedaj v družbi. Največji pregrešek japonske žene je, če vpričo drugih moškemu seže v roko ali če pleše z moškimi. Povprek so ženske veliko manj izšolane kakor moški. Le hčere iz boljših hiš obiskujejo nekaj let šolo, kjer se učé branja, pisanja in kitajskega jezika. Ženske iz boljših družin malo delajo; največ časa potratijo v gledališču, pri kartah in godbi. Splošna navada pa je, da ženske kadé tobak iz dolgih pip. Možijo se že s 14. in 15. letom; možitev dogovoré navadno le stariši. Največ gledajo stariši na poštenost in pridnost, ne toliko na doto, kar je posnemanja vredno. Za doto dobé neveste nekaj omar z obleko in kuhinjsko posodo. Ker so Japonci večinoma še neverniki, je med njimi ta grda navada, da ima mož lahko po več žen, tudi se lahko loči od žene, kadar hoče. Vendar pa se to ne zgodi velikokrat, ker so japonske žene v gled ženske zvestobe.

(Tudi dežnik odločuje bitko.) Neki časnikar poroča iz Kine, da ondotni vojaki iz one dobe, ko so moral še smodnik mokrote varovati, nosijo male dežnike v vojsko. Ko se je tedaj boj pri Pingiangu pričel, začelo je deževati. Kineški general je zapovedal: »Dežnike odprite«; in vojaki so strogo po povelju z jedno roko držali dežnike nad seboj, z drugo pa so se branili zoper Japonce. Ti so imeli obe roki prosti in so Kince prav lahko zapodili v beg.

(Tržne cene v Mariboru.) Pšenica 5 gld. 60 kr., reš 4 gld. 10 kr., ječmen 4 gld. 20 kr., oves 3 gld. 35 kr., koruza 5 gld. 55 kr., proso 4 gld. 10 kr., ajda 4 gld. 40 kr., fižol 7 gld. 30 kr., vse po hektolitru. Goveje meso 64 kr., telečje 64 kr., svinjsko 60 kr., povojeno 85 kr. klg.

Seznam zdravil lekarja Trnkóczyja v Ljubljani je priložen večini naloga današnje številke »Domoljuba«.

Tržne cene v Ljubljani dné 2. januarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	6 60	Špeh porojen, kgr.	— 64
Reš.	5 10	Surovo maslo.	— 86
Ječmen.	5 50	Jajce, jedno.	— 3
Oves.	5 50	Mleko, liter.	— 10
Ajda.	6 60	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso.	6 —	Telečje.	— 62
Koruz.	7 50	Svinjsko.	— 56
Krompir.	2 40	Kotrancovo.	— 40
Leča, krt.	11 —	Pilanc.	— 35
Grah.	10 —	Golob.	— 16
Pisli.	10 —	Seno, 100 kgr.	1 87
Maas, kgr.	— 96	Slama.	1 70
Maas.	— 66	Drva trda, 4 kub. mtr.	7 20
Špeh svet.	— 56	„ mehka.	5 20

Srčno in veselo novo leto

vesem svojim prijateljem in
znancem

662 (1-1)

rodbina Pollak.

Naznanilo!

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril
dné 1. januarja 1894

novo šlacuno z mešanim blagom pri Mali nedelji.

Ker bom prodajalnico pri sv. Jurju tudi še nadalje imel, torej bom mogel kot lastnik dveh prodajaln'ic vse blago še mnogo cenejše prodajati, kot doslej.

K obilnemu obisku se prav tople priporočam ter zagotavljam izvrstno potrebo.

Franz Senčar,

trgovec pri sv. Jurju ob Ščavnici.

3-1

Prihodnja številka »DOMOLJUBA« izide dné
15. januarja 1895 zvečer.

Loterijske srečke.

Danaj, 20. decembra:	41.	68.	84.	88.	74.
Gradeč, 20. decembra:	70.	7.	48.	43.	87.
Ljubljana, 22. decembra:	32.	6.	61.	34.	4.
Trst, 22. decembra:	18.	12.	3.	64.	17.

Najcenejši in najboljši vir nakupovanja!

Ubal pl. Trnkóczy lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Cvet zoper trganje (Gichtgeist) lajša in preganja bolečino v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Marijinecelske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld.

Planinski zeliščni ali prani sirop za odraslene in otroke; raztvorja stiz in lajša bolečino, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanih, skaznem želodci. — Skatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 skatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Redilna štupa za živino za odstranjanje potrebe pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček s rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri protegu žil, stekanju nog, strpenji v boku, v križu itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hihah. — Steklenica s rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic s rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetá in vsa druga zdravilna sredstva se dobijo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

144 (34-16)

Schichtovo patentno milo

z varstveno znamko labuda, je neoporekljivo najboljšo sredstvo, da dobiš **snežnobelo perilo**, za

čiščenje volnenega, svilnega in barvastega blaga,

kakor dokazano najtolsje **razkuševalno sredstvo** za vsakršno perilo in pri tem popolnoma neškodljivo za perilo in roke. 155 8

Zaradi izvrstne kakovosti so sloveča tudi
Schicht-ova štedilna jedrčna mila,

katerih ne presega noben konkurenčni izdelek. Ta mila imajo po tem, kake vrste da so, jedno teh-le varstvenih znamk: 302 12-8

Jurij Schicht, Ustje ob Labi (Aussig a. d. E.),
tovarna za milo, sveče in palmovo jedrčno olje.

Objava.

626 24-24

Sladna kava, katero izdeluje tvrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najboljše nadomestilo za z dravju škodljivo navadno kavo. Jaz torej moram vsakemu priporočati popolnoma okusen in zdravil Kathreinerjev izdelek in opetovano izjavljam, da sem zaradi teh prednosti dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, sajorej nima nobena druga firma jedline pravice posiljevati se mojega imena. S. Kneipp, kat. tupaik.

Tudi kbt dodatek k navadni kavi se Kathreinerjevi Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosežajni surogati nikogar nimajo. 24 Vzemite le bele originalne zavitke s Kathreiner!

S. Kneipp

Previdnost!

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Kot nadomestilo za bebovo kavo se priporoča
po edravnih ženkam, otrokom in bolnikom:

Najokusnejša, edino sredstvo in ob enem
najcenejša primes k bebovi kavi je:

KATHREINER

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

CASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Poser: zahtevajte in jemljite
le istovne navoje s imenom
"Kathreiner".

Najčistejši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se ne da jo ponarejati.

Se dobi povsod: $\frac{1}{2}$ Kile za 25 kr.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta je 25 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani pravi sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljajanje in redilnost, telo obliki, je jako koristno za narajanje krvi, rastopljuje fosforne-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešuje narajanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.) 190 20—2

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi ali, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj

te sicer vselej izredno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Paši naj se tudi na to, da je kraven stojeda oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti s nižjo ceno, niti s drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 627 20—3

Orednja razpošiljalnica za provinco: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 78. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodanc, A. Schindler, A. Mizzam, lekarničar. F. Prodanc M. Mizzam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Savodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Komatter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovica; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbiču: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Sattina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: P. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blazek; v Velikovu: J. Jobst; v Wolf-bergu: J. Huth.

Najboljša, izredno okusna je župnika Kneipp-a sladna kava

OCHRANNA-ZNAMKA

4½ kilograma za gld 210.

v rudečih štiriglatih zavitkih s sliko župnika Kneippa,

Oelzova kava

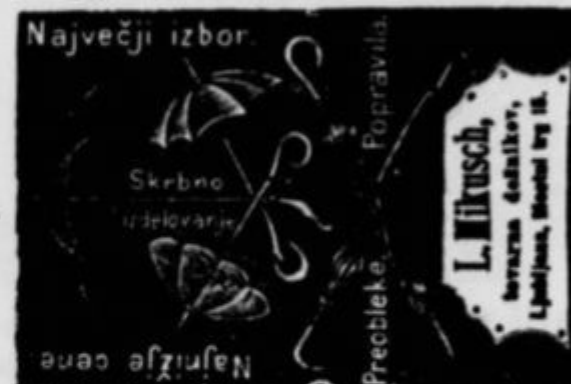
v rudečih okroglih zavitkih. 24—1

Vsaka posebej porabljena ali pomešana nameščata popolnem navadno zrnato kavo.

Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici.

Kjer ni zaloga, pošlje je izdelavatelj (Oelz v Bregenzu) po pošti v zavojih po 639 24—3

Največji izbor.

Pri slatnem dr. Jabelku.

J. PSERHOFER

Zum goldenen Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **universalne kroglice** imenovane, so staro znano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Moj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izredno **Pserhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilo za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi. 190 12-5

Balsam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maša za protin**, 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potanju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — **Balsam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frank. pošilj. 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapijice)**, proti sprijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr. — **Angleški čudovni balsam**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — **Tannochinin-pomada J. Pserhoferja**, najboljše sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Universalni obliž**, prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljati 75 kr. — **Universalna čistilna sol A. W. Bullrich-a**, Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Rasen takaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmaceutične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preiskrbe. — Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljavih s povzetjem. — Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

Jedino pristna

Kneippova sladna kava bratov Ols

v rudečih, štiriglatih zavitkih se dobiva v Ljubljani pri M. Wagnerjev v doli in v vseh špecerijekih in konsumnih prodajalnicah. 136 (20-10)

Vsako

kateri rabi odlikovano želodčno tinkturo lekarne Piccoli-jeve pri angelju v Ljubljani, si ohrani zdrav in krepak želodec, lahko prebavlja jedila in se obrani zaprtju telesa.

Cena steklenici je 10 novcev.

Vnanja naročila razpošilja proti povzetju sneska.

148 24-17